

Bolagsstyrningsrapport

SJ AB ägs till 100 procent av svenska staten och förvaltas av Finansdepartementet. Regeringen har som övergripande mål för verksamheten att skapa värde. Målet att skapa värde medför krav på långsiktighet, effektivitet, lönsamhet, utvecklingsförmåga samt ett miljömässigt och socialt ansvars-tagande.

Principer för bolagsstyrning

SJs bolagsstyrning bedrivs främst utifrån:

- Svenska rättsregler
- Årsredovisningslagen (ÅRL)
- Svenska statens ägarpolicy jämte övriga ägardirektiv
- Svensk kod för Bolagsstyrning (Koden)
- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning, inklusive vd-instruktion
- Interna dokument

Bolagsordning, tidigare bolagsstyrningsrapporter, material från SJs senaste bolagsstämmor med mera finns tillgängliga på SJs webbplats sj.se under "Bolagsstyrning".

Tillämpning av Koden

Koden bygger på principen följ eller förklara. Det innebär att ett bolag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler under förutsättning att skälen till varje avvikelse anges. De avvikelser som SJ gör från Koden beror huvudsakligen på ägarförhållandena; SJ ägs till 100 procent av den svenska staten medan Koden främst riktas mot noterade företag med spritt ägande. Avvikelser har skett från följande kodregler:

Kodregel 1.1

Publicering av information om aktieägares initiativrätt. Syftet med denna regel är att ge aktieägarna möjlighet att i god tid förbereda sig inför årsstämma och få ärende upptaget i kallelse till bolagsstämma. I statligt helägda bolag saknas skäl att följa denna kodregel.

Kodregel 2

Inrättandet av en valberedning till företräddandet av bolagets aktieägare vid val och arvodering av styrelse och

revisorer. SJs styrelse har beslutat att ersätta kodreglerna om valberedning under kodregel 2 med ägarens nomineringsprocess som närmare beskrivs i statens ägarpolicy.

Kodregel 10.2

Styrelseledamöters oberoende i förhållande till större aktieägare ska redovisas. Enligt Kodens regel ska minst två styrelseledamöter vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Skälet till regeln om oberoende är i all huvudsak att skydda minoritetsaktieägare. I statligt helägda bolag saknas dessa skäl för att redovisa ett oberoende gentemot staten. Mot bakgrund av ovanstående redovisar SJ inte sådana uppgifter.

Kodregel 4.3.

Enligt Koden kan verkställande direktören ingå i styrelsen men får inte vara dess ordförande. Enligt ägaren är det viktigt att särskilja styrelsens och verkställande direktörens roller och därför ska inte verkställande direktören vara ledamot i styrelsen.

Kodregel 8.2

Styrelsen ska minst en gång per år utvärdera verkställande direktörens arbete. Utvärdering av verkställande direktör genomfördes i februari 2015.

ÄGAREN

I samband med årsstämman den 28 april 2014 fattades beslut om nya, långsiktiga finansiella mål för SJ. Tidigare mål om avkastning på eget kapital på minst 10 procent har ersatts av ett mål om avkastning på operativt kapital uppgående till minst 7 procent i genomsnitt. Vidare beslutades om en nettoskuldssättningsgrad på 0,5–1,0 ggr på sikt och tidigare mål om en soliditet på minst 30 procent utgår därmed. Utdelning ska långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av årets resultat. Målet var tidigare att utdelningen skulle uppgå till minst en tredjedel av årets resultat.

Genom bolagsordningen bestämmer ägaren bolagets verksamhetsföremål. Under 2014 har möten ägt rum mellan ägaren och SJs styrelseordförande och verkställande direktör, och

områden som berörts under årets dialog med ägaren är bland annat utvärdering av styrelsens arbete och sammansättning, SJs relation till strategiska leverantörer och intressenter och samarbetet med Trafikverket. Utöver dessa möten förs en löpande dialog med ägaren om styrelsens arbete. Ägaren utövar sina rättigheter som aktieägare på årsstämman.

ÅRSSTÄMMA

Årsstämma ska enligt statens ägarpolicy äga rum före den 30 april varje år. Om särskilda skäl finns kan stämma hållas därefter dock senast den 30 juni varje år. Utöver årsstämma kan extra bolagsstämmor hållas. Årsstämman hålls normalt i Stockholm, och SJ anger på sin hemsida var och när årsstämma kommer att hållas. Kallelse till årsstämma sker fyra till sex veckor innan den äger rum. Årsstämman utser, på förslag av ägaren, styrelse och fastställer resultaträkning och balansräkning samt väljer revisorer. På årsstämman presenterar styrelsen bland annat förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare samt årsredovisning för godkännande. Vid behov kallar styrelsen till extra bolagsstämma.

På samtliga bolagsstämmor ska styrelsens ordförande och så många av de övriga styrelseledamöterna närvara så att styrelsen är beslutsför. Verkställande direktören ska också närvara.

Årsstämma 2014

Årsstämman 2014 hölls den 28 april i Stockholm. Den var öppen för allmänheten och närvarande erbjöds att ställa frågor till ledningen. Ägaren företräddes av Anna Magnusson. På årsstämman fattades beslut om bland annat följande:

- Omval av Jan Sundling som styrelsens ordförande.
- Omval av styrelseledamöterna Siv Svensson, Mikael Staffas, Lena Olving, Gunilla Wikman och Michael Thorén.
- Nyval av styrelseledamot Michael Stöhr och Ulrika Dellby.
- Ersättningen till styrelsens ordförande fastställdes till 400 000 kronor

(400 000) per år och till styrelsens övriga ledamöter utgår ett arvode på 150 000 kronor (150 000) till envar ledamot.

- Ersättningen till ordföranden i styrelsens revisionsutskott fastställdes till 55 000 kronor (55 000) per år och för övriga ledamöter till 43 000 kronor (43 000).
- Arvode utgår inte till styrelseledamot som är anställd i Regeringskansliet, ej heller till arbetstagarrepresentanter.
- Beslut om att SJ ska tillämpa de riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande som styrelsen föreslagit.
- Fastställande av resultat- och balansräkning för bolaget och koncernen.
- Beslut om utdelning uppgående till MSEK 73.
- Beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktör.

Protokollet från årsstämman finns på SJs webbplats.

Extra bolagsstämma

Ingen extra bolagsstämma har hållits under 2014.

Årsstämma 2015

Årsstämma 2015 äger rum den 29 april 2015 i Stockholm. Kallelse till årsstämma skickas ut i mars.

TILLSÄTTNING AV STYRELSE

Nomineringsprocessen avseende styrelseledamöter till de statligt ägda bolagen drivs och koordineras av enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån styrelsernas sammansättning samt bolagens verksamhet och situation. Nomineringen och tillsättningen av nya ledamöter föregås av en löpande dialog mellan ansvarigt departement och styrelseordföranden. Arbetet med att skapa en strukturerad och enhetlig nomineringsprocess syftar till att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser. Styrelsen ska ha hög kompetens som är väl anpassad till bolagets verksamhet,

situation och framtida utmaningar. För att komma ifråga för en styrelseplats fordras en hög allmän kompetens inom antingen löpande affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor eller andra relevanta områden.

Finansdepartementets förslag till styrelse presenteras i kallelse till årsstämman och på bolagets webbplats i god tid före årsstämma. Styrelseledamöter utses för ett år i taget.

Ytterligare bestämmelser om nominering av styrelse framgår av svenska statens ägarpolicy.

STYRELSEN

SJs styrelse ansvarar enligt aktiebolagslagen för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. I statens ägarpolicy anges att styrelsen, i de bolag där staten har ägarintresse, ansvarar för att bolagen skötts föredömligt inom de ramar som lagstiftningen, bolagets bolagsordning, ägarens anvisningar och ägarpolicy ger. Vidare ska styrelsen i statligt ägda bolag verka för att bolaget ska agera föredömligt inom hållbart företagande på områden som miljö, etik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, jämställdhet och mångfald.

Styrelsens sammansättning

Bolagets styrelse ska, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter förutom suppleanter. Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets förvaltning och skötsel. Enligt statens ägarpolicy ska styrelsens sammansättning vara sådan att styrelsen alltid har sådan branschkunskap eller annan kompetens relevant för bolaget. Sammansättningen av styrelsen ska också ske så att en balans uppnås avseende kompetens, bakgrund, ålder och kön. SJs styrelse bestod från stämman i april 2014 av åtta stämmovalda ledamöter. Av styrelsens ledamöter är fyra kvinnor och fyra män (50/50).

Arbetstagarorganisationerna har utsett tre arbetstagarrepresentanter till styrelsen. Ingen av styrelsens ledamöter ingår i företagsledningen. Samtliga styrelseledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och

bolagsledningen. Se även information på sidorna 62–63.

Verkställande direktören samt ekonomidirektören deltar vid styrelsesammanträdena. Övrig företagsledning deltar vid behov i vissa möten. SJs chefsjurist är sekreterare i styrelsen.

STYRELSENS ARBETE

Uppgifter och arbetsfördelning i styrelsen

Styrelsen har antagit en arbetsordning som anger hur arbetet ska fördelas mellan styrelse, ägare, utskott och verkställande direktör. Arbetsordningen fastställs årligen.

Arbetsordningen reglerar, utöver obligatoriska punkter enligt aktiebolagslagen, bland annat ordförandens uppgifter, informationen till styrelsen, formerna för styrelsemötena samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens arbete följer en årlig ordning med föredragningspunkter och med särskilda teman, till exempel avgivande av årsredovisning och delårsrapporter samt godkännande av budget. Styrelsen beslutar även i frågor av principiell karaktär eller av stor ekonomisk betydelse såsom företagets övergripande strategi, omfattande struktur- och organisationsförändringar samt större investeringar.

Styrelsens arbetsordning anger att fem ordinarie möten ska hållas varje år. Utöver de ordinarie mötena kallas styrelsen till ytterligare möten om behov uppkommer. Arbetsordningen anger bland annat att följande ärenden ska finnas på agendan varje år:

- Godkännande av budget
- Avgivande av externa finansiella rapporter
- Strategisk plan
- SJs totala riskexponering

Utöver dessa rapporteras vid varje ordinarie möte dels viktigare affärshändelser sedan föregående möte, dels SJs finansiella ställning och finansieringssituation.

Styrelsens arbete 2014

Under 2014 hölls nio styrelsemöten, varav ett per capsulam och två per telefon. Styrelsen genomförde

löpande sedvanliga uppföljningar av såväl den ekonomiska utvecklingen som av de sociala och miljömässiga aspekter som uppkom i verksamheten. Detta skedde bland annat i form av månatlig redovisning av strategiska nyckeltal såsom Nöjd kundindex (NKI), sjukfrånvaro, medarbetarindex samt finansiella avkastningsmått. Med denna information som utgångspunkt gav det styrelsen möjlighet att löpande bedöma SJs resultat även inom hållbar utveckling.

I mars 2015 träffade styrelsen bolagets revisorer utan företagsledningen i enlighet med Kodens krav. Utöver löpande uppföljning av väsentliga nyckeltal inom Hållbart företagande har styrelsen under 2014 bland annat behandlat och beslutat i följande frågor:

- Fastställande av affärsplan 2015–2019
- Uppförandekod för leverantörer
- Upphandling ny leverantör it-sourcing
- Kapitaltillskott till intressebolaget Botniatåg AB
- Fastställande av finanspolicy
- Uppföljning Förbättringsprogram
- Försäljning av aktiemajoriteten i dotterbolaget Linkon AB
- Anbud på upphandlad trafik – Västtågen
- Överklagande av beslut om allmän trafikplikt i Mälardalen
- Beslut om avveckling av dotterbolaget SJ Försäkring AB
- Strategisk inriktning för framtida fordonsunderhåll
- Punktlighetsåtgärder

Ordföranden leder styrelsens arbete och ansvarar för att övriga ledamöter får erforderlig information. Styrelsen har inrättat ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott och fastställt arbetsordning för utskotten. Styrelsen kan dessutom vid behov inrätta andra utskott för beredning av ärenden inom mer avgränsade områden. På styrelsemöte i juni deltog även delar av SJs ledningsgrupp och diskussion kring olika strategifrågor fördes.

Utvärdering av styrelsens och vd:s arbete

Styrelsen utvärderar styrelsearbetet och vd genom en systematisk och strukturerad process en gång per år. Styrelsens ordförande ansvarar för att styrelsens arbete årligen utvärderas. Utvärderingen, som utförs av en extern part, innebär att styrelsen utvärderas såväl som grupp som individuellt. Finansdepartementet informeras om utvärderingens resultat. Utvärderingen syftar till att löpande effektivisera styrelsearbetet och till att användas som underlag i arbetet med att utse nya ledamöter. Utvärderingen för 2014 avrapporterades vid styrelsemötet den 5 februari 2015.

STYRELSENS ARBETE I UTSKOTT

Revisionsutskott

Sammansättning

Revisionsutskottet har bestått av fyra styrelseledamöter. Siv Svensson var ordförande i revisionsutskottet under 2014. Därutöver deltar ekonomidirektören och chefen för internrevisionen samt de externa revisorerna i delar av utskottets sammanträden. Revisionsutskottet är ett i förhållande till styrelsen beredande organ, vars förslag alltid underställs styrelsen.

Ansvar

Revisionsutskottet är ett beredningsorgan för styrelsen och övertar eller påverkar inte styrelsens ansvar eller uppgifter. Revisionsutskottets uppgift är bland annat att:

- Bereda styrelsens arbete med att övervaka och kvalitetssäkra företagets finansiella rapportering och interna kontroll. Avhandla viktiga frågeställningar i årsredovisningen och delårsrapporter inför behandlingen i styrelsen.
- Bistå styrelsen i frågor rörande ekonomisk risk och rapportering.
- Fortlöpande träffa externa revisorer för att löpande vara informerad om revisionens planering, inriktning och omfattning.
- Bistå ägaren vid val av revisorer.
- Utvärdera de externa revisorernas arbete.
- Godkänna planen för internrevision.

Under året har åtta möten hållits. SJs revisorer har under året föredragit väsentliga redovisnings- och revisionsfrågor samt interna kontroll- och processfrågor. Utskottets ordförande informerade löpande styrelsen om utskottets arbete.

Ersättningsutskott

Sammansättning

SJs ersättningsutskott består av två styrelseledamöter samt styrelsens ordförande. Under året har det hållits två protokollförda möten, därutöver har kontinuerliga diskussioner hållits mellan utskottets ledamöter.

Ansvar

Ersättningsutskottet är ett i förhållande till styrelsen beredande organ, vars förslag underställs styrelsen för beslut, såvida inte styrelsen i enskilt fall delegerat beslutanderätt till utskottet. Ersättningsutskottets uppgift är att:

- Säkerställa implementering och efterlevnaden av de av årsstämman beslutade riktlinjerna för anställningsvillkor för ledande befattningshavare.
- Bereda styrelsens förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för vd och andra ledande befattningshavare till 2014 års årsstämma.
- Bereda styrelsens förslag till uppdaterade riktlinjer om behov uppstår.
- Bereda löpande frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för vd, inför styrelsens beslut, samt utgöra avstämmande instans beträffande vd:s förslag till ersättning och andra anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare, allt inbegripet årlig lönerevision.

Styrelsens arvoden och arvoden för arbetet i styrelsens utskott

Styrelsens arvoden och särskilda arvoden för arbetet i inrättade utskott bestäms av årsstämman. Dessa arvoden ska i enlighet med statens ägarpolicy vara konkurrenskraftiga men ej marknadsledande. För fullständig information om principer och ersättningar, se not 5.

LEDNING

SJs verkställande direktör, tillika koncernchef, sköter den löpande förvaltningen i enlighet med ABL och styrelsens anvisningar. Utöver verkställande direktören består ledningsgruppen av tio medlemmar, vilka utses av verkställande direktören efter samråd med styrelsen. I SJs ledningsgrupp ingår Crister Fritzon, verkställande direktör, Carina Wång, Direktör Ekonomi, Thomas Silbersky, Marknads- och försäljningsdirektör, Madeleine Raukas, direktör Trafik och Service, Caroline Åstrand, direktör Produkt, Jens Wigen, Direktör Planering, Björn Rosell, Direktör IT, Claes Broström, Direktör fordon, Erica Kronhöffer, Direktör Kvalitet och Miljö / Hållbarhetschef, Peter Blomqvist, Direktör HR. Under 2014 har Helga Baagoe varit medlem i SJs koncernledning i egenskap av Direktör Kommunikation, i samband med att anställningen avslutades den 11 februari 2015 utsågs Monica Berglund till tf Kommunikationsdirektör. Företagsledningen sammanträder regelbundet och arbetet leds av verkställande direktören, som fattar beslut avseende SJ AB och koncernen i samråd med ledningsgruppen. Verkställande direktörens och företagsledningens beslut utgår från styrelsens beslutade riktlinjer och anvisningar.

Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare

SJ följer regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande. För fullständig information om principer och ersättningar, se not 5.

REVISORER

Ansvar för val av revisorer för företag med statligt ägande ligger hos ägaren. Revisorernas uppgift är att oberoende granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt företagets årsredovisning och bokföring.

Det praktiska arbetet med upphandlingen hanteras av företagets revisionsutskott. Det slutliga beslutet fattas av ägaren på årsstämman. För det fall omval av revisorer övervägs, utvärderas alltid revisorernas arbete. I kallelse till årsstämma presenteras förslag till val av revisorer och information om förhållanden som kan vara av betydelse vid bedömning av föreslagna revisorers kompetens och oberoende. Informationen innefattar även omfattningen av föreslagna revisorers tjänster till bolaget utöver revision under de senaste åren samt, vid omval, vilket år revisorn valdes och hur länge revisorn innehaft uppdraget. Föreslagna revisorer ska närvara på årsstämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från ägaren.

Revision 2014

På årsstämman 2014 valdes revisionsbolaget Deloitte AB företrädd av auktoriserad revisor Hans Warén som huvudansvarig intill årsstämman 2015. Revisorerna har avrapporterat sin bokslutsgranskning för 2013 till hela styrelsen vid styrelsemötet den 13 februari 2014, och bokslutsgranskningen för 2014 på möte den 24 mars 2015. För räkenskapsåret 2014 har revisionsutskottet och revisorerna diskuterat företagets bokslut, redovisning, förvaltning och riskhantering. Vid ett tillfälle har revisorerna träffat styrelsen utan närvaro av ledningsgruppen. Dessutom har revisorerna fortlöpande kontakt och möten med styrelsens revisionsutskott. Arvode och kostnadsersättning till revisorerna utgår enligt löpande räkning och redovisas i årsredovisningen, not 8.

Revisorer ska väljas vid varje årsstämma, i enlighet med nu gällande huvudregel i aktiebolagslagen och statens nuvarande ägarpolicy.

INTERN KONTROLL

Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning för den interna kontrollen i bolaget. Här beskrivs hur den interna kontrollen över den finansiella rapporteringen fungerar. Den externa finansiella rapporteringen i SJ omfattar

STYRELSE, STYRELSEFUNKTION OCH NÄRVARO

Namn	Styrelsefunktion	Styrelsesammanträden	Revisionsutskott	Ersättningsutskott
Jan Sundling	Ordförande, ordförande i ersättningsutskott	9/9		2/2
Siv Svensson	Ledamot, ordförande i revisionsutskott	9/9	8/8	
Eivor Andersson ²⁾	Ledamot	2/9		
Mikael Staffas ³⁾	Ledamot	9/9	5/8	1/2
Ulrika Dellby ¹⁾	Ledamot	7/9		
Mikael Stöhr ¹⁾	Ledamot	7/9		
Lena Olving	Ledamot,	9/9		2/2
Gunilla Wikman	Ledamot	9/9	8/8	
Michael Thorén	Ledamot	9/9	8/8	2/2
Erik Johannesson	Arbetsagarrepresentant	9/9		
Per Hammarqvist	Arbetsagarrepresentant	9/9		
Hans Pilgaard	Arbetsagarrepresentant	9/9		

¹⁾ Mikael Stöhr och Ulrika Dellby valdes in som ledamot i SJ ABs styrelse den 28 april 2014, och efter det har sju styrelsemöten hållits.

²⁾ Eivor Andersson avgick ur SJ ABs styrelse den 28 april 2014.

³⁾ Mikael Staffas utsågs till ledamot i SJ ABs revisionsutskott på konstituerande styrelsemöte den 28 april 2014, och efter det har fem utskottsmöten hållits. Mikael Staffas avgick ur ersättningsutskottet den 28 april 2014, innan dess hade ett möte hållits.

delårsrapporter, bokslutskommuniké samt större delen av årsredovisningen.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen i SJ. Arbetet inom revisionsutskottet utgör en del av denna styrelsekontroll. Vid samtliga revisionsutskottsmöten under 2013 har externa och/eller interna revisorer redogjort för iakttagelser, bland annat rörande SJs årsbokslut samt delårsbokslut per september

Det är styrelsens och ledningens ansvar att de företag där staten har ägarintressen sköts föredömligt inom de ramar lagstiftningen ger och i enlighet med ägarnas långsiktiga intressen. I frågor som rör ekonomi, miljö, medarbetare, mångfald och social hållbarhet har alla företag ett stort ansvar, inte minst företag med statligt ägande.

Regeringen har därför uttryckt att styrelserna aktivt bör följa och rapportera om företagets insatser i dessa frågor.

Riskbedömning

En strukturerad riskbedömning möjliggör identifiering av de väsentliga riskerna som har betydelse för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen samt identifiering av var dessa risker återfinns. SJs koncernledning arbetar systematiskt med riskbedömningar för att identifiera och vidta åtgärder avseende företagets riskområden.

Riskbedömningarna koncentreras till de riskområden som förväntas kunna påverka resultat och finansiell ställning i väsentlig omfattning. Revisionsutskottet utvärderar, som beredning av styrelsens arbete, de riskbedömningar som gjorts inom SJ. SJs ledningsgrupp har en etablerad process för riskbedömning. Processen involverar alla divisioner, staber och dotterbolag, vilket medför en förankring och ett ökat medvetande i organisationen samt att risker samlas upp mer effektivt. Riskhanteringen syftar

till att begränsa oönskade effekter, som kan komma att påverka företagets finansiella ställning, resultat eller marknadsposition.

Processen innebär att företagsledningen kvartalsvis följer förändringarna i riskbedömningarna för att besluta om behov finns att vidta åtgärder eller om nya riskområden ska bedömas. Vidare genomför Business Control, på uppdrag av företagsledningen, analyser av risker och möjligheter i olika projekt samt av de operativa delarna av verksamheten.

Intern revision

SJ har en funktion för internrevision som rapporterar direkt till styrelsens revisionsutskott. Internrevisionen genomför oberoende och objektiva granskningsuppdrag och ibland konsultativa tjänster, vilket resulterar i åtgärder och förbättringsprogram. Under året har internrevisionen genomfört 38 stycken granskningar inom bland annat följande områden: hållbarhet, HR och IT. SJs internrevision gör årligen en oberoende riskanalys, som utgör grunden för internrevisionens årliga revisionsplan, vilken fastställs av styrelsen efter beredning i revisionsutskottet. I samband med planeringsarbetet för den årliga revisionen sker diskussion mellan extern- och internrevisionen beträffande SJs riskbild.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument, samt den värdegrund som styrelsen och koncernledningen kommunicerar och verkar utifrån.

Styrande dokument inom SJ inkluderar:

- Arbetsordning för styrelse.
- Arbetsordning för revisionsutskott och ersättningsutskott.

- Styrelsens instruktion till verkställande direktören.
- Attestregler med syfte att vägleda alla som deltar i hanteringen av ekonomiska transaktioner, samt att säkerställa en god kontroll av ekonomiska transaktioner för att förhindra avsiktliga eller oavsiktliga fel.
- Fastställda policyer för väsentliga områden.
- Finanspolicy. Koncernens ekonomifunktion arbetar efter av styrelsen antagna finansiella ramar avseende finansiell riskhantering. Finanspolicyerna ska revideras årligen och fastställas av styrelsen. Målsättningen är att begränsa de finansiella riskerna som uppstår i samband med placeringar och valutaexponering.
- Arbetsrutiner och instruktioner för internkontrollaktiviteter, löpande redovisning och bokslut finns väl dokumenterade på detaljerad nivå.

Kontrollaktiviteter

Företagets kontrollaktiviteter utformas för att systematiskt hantera väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen inklusive viktiga redovisningsfrågor som identifierats under riskbedömningen. Kontrollaktiviteterna syftar till att förebygga eller tidigt upptäcka fel i den finansiella rapporteringen och därigenom minimera konsekvenserna. Stab Ekonomi ansvarar för analysen av det ekonomiska utfallet och sammanställningen av den finansiella rapporteringen. Ett exempel på kontrollaktiviteter är Business Reviews, som administreras av Business Control. Vid dessa möten redovisar cheferna i ledningsgruppen sin verksamhet och planering för verkställande direktören och ekonomidirektören.

Information och kommunikation

Effektiva informations- och kommunikationsvägar möjliggör rapportering och återkoppling från verksamheten till styrelse och bolagsledning. Det är

viktigt att rätt personer innehar den information som krävs för att kunna förstå innebörden av givna interna policyer och riktlinjer samt att förstå konsekvenserna vid avsteg. SJ arbetar ständigt med att förbättra den interna informationen och att förtydliga beslutsvägarna, för att öka tillförlitligheten och effektiviteten i företagets finansiella rapportering. Inom företaget finns dokumenterade beslutsvägar, befogenheter och ansvarsområden redovisade på SJs intranät. Inom SJ genomförs möten som möjliggör dialog mellan chefer och medarbetare. Stor tonvikt läggs vid regelbundna arbetsplatsträffar, där företagets övergripande frågor naturligt kopplas till den enskilde medarbetarens ansvarsområde. Under året har hållits sex stycken dialogmöten, en gemensam träffyta för hela företaget. Vidare genomförs medarbetarenkäter som innebär möjlighet till återkoppling.

Uppföljning

SJ har formaliserade processer för den finansiella rapporteringen samt för uppföljning. Dessa processer syftar till att säkerställa att bolaget utvecklas i rätt riktning och i förhållande till de mål och riktlinjer som styrelsen och företagsledningen fastställt. Styrelsen fastställer de rapporteringskrav som erfordras för att få ändamålsenlig information om det ekonomiska utfallet, om riskerna i koncernens verksamhet, samt hur riskerna och utfall påverkas. Målet för den interna rapporteringen är att det ska finnas en ändamålsenlig och korrekt uppföljning och rapportering av verksamheten gentemot uppsatt affärsplan och budget. Rapportering sker månatligen till styrelsen, verkställande direktören och företagsledningen. SJs externa rapportering syftar till att regelbundet rapportera om bolagets utveckling gentemot externa intressentgrupper och följer gällande lagar och regler samt de krav som ställts av ägaren.

Styrelsen erhåller löpande rapportering om hur verksamheten utvecklas i förhållande till affärsplanen, budget och prognos. I organisationen sker löpande uppföljning av efterlevnaden av interna policyer, riktlinjer och manualer samt av ändamålsenlighet och funktionalitet i etablerade kontrollaktiviteter. Exempelvis genomför ekonomiavdelningen löpande uppföljningar av momsens bland annat i form av registeranalyser som sker i syfte att stärka och förbättra kvaliteten. Under året har även en total genomlysning av SJs skattemodell skett och en ny kompletterande modell är under införande för att stärka uppföljningen. Löpande görs även en utvärdering över hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är organiserad. Under året har en ny roll tillsatts i syfte att se över den interna kontrollen. De externa revisorerna genomför årligen viss granskning av den interna kontrollen. Internrevisionen följer den av styrelsen fastställda revisionsplanen. Internrevisionen rapporterar resultatet av sin revision till SJs styrelse efter beredning i Revisionsutskottet.

SJ ABs styrelse

Michael Thorén

Född 1969
Civilekonom

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2012.
Kansliråd i Finansdepartementet.
Styrelseledamot i Infranord AB,
AB Svenska Spel och Samhall AB.

Mikael Staffas

Född 1965
Civilingenjör och MBA

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2013.
Ekonomi- och finansdirektör
för Boliden Group.

Jan Sundling

Född 1947
Sjökaptensexamen, högre företags-
ekonomisk utbildning vid Frans Schartau

Styrelseordförande i SJ AB sedan 2011.
Konsult och styrelsearbete. Styrelseord-
förande i Sjöfartsverket och Jan Sundling
i Ytterkvarn AB. Styrelseledamot i Corem
Property Group AB och Aditro Logistics AB.

Gunilla Wikman

Född 1959
Civilekonom

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2011.
Konsult på Carrara Communication.
Styrelseuppdrag i AMF Fonder, Oatly
AB, Flyinge AB och Hoist Finance AB.
Vice ordförande i Svenska Ridsport-
förbundet.

Siv Svensson

Född 1957
Examen i internationell ekonomi

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2012.
Styrelseledamot i Swedbank, Karo-
linska Sjukhuset och Allba AB. Vice
ordförande i Inlandsinnovation AB.

Mikael Stöhr

Född 1970
Jurist- respektive ekonomexamen

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2014.
Vd för Coor Service Management.

Per Hammarqvist

Född 1958
Trafikplanerare

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2011.
Ordförande i SACO-föreningen vid SJ.
Ordförande i TJ-föreningen vid SJ.

Erik Johannesson

Född 1957
Lokförare

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2005.
Ordförande i SEKO Förhandlings-
organisation SJ, styrelseledamot
i SEKO klubb Väst.

Ulrika Dellby

Född 1966
Civilekonom

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2014.
Partner Fagerberg & Dellby. Styrelse-
ledamot i Cybercom Group AB (publ)
samt BIG BAG Group AB. Vice ord-
förande för Fastighetsaktiebolaget
Norrporten (publ).

Lena Olving

Född 1956
Civilingenjör

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2011.
Koncernchef och vd för Mycronic AB (publ).
Styrelseledamot i Novozymes A/S (Danmark).

Hans Pilgaard

Född 1963
Lokförare

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2012.
Ordförande ST-spårtrafik vid SJ AB,
ledamot i ST-spårtrafiks avdelnings-
styrelse.

SJ ABs ledning

Crister Fritzon

Född 1961
Vd
Marknadsekonom
Styrelseledamot i Systembolaget AB, Trafik i Mälardalen AB och Botniatåg AB. Ordförande i Branschföreningen Tågoperatörerna
Anställningsår 2012

Caroline Åstrand

Född 1970
Direktör Produkt
Civilekonom
Ingår i SJs koncernledning från 1 januari 2014
Styrelseledamot i Trafik i Mälardalen AB och Vänertåg AB
Anställningsår 2010

Peter Blomqvist

Född 1954
Direktör HR
Socionom
Styrelseledamot i branschstyrelsen Spårtrafik, Almega
Anställningsår 1982

Carina Wång

Född 1966
Direktör Ekonomi
Civilekonom
Anställningsår 2013

Erica Kronhöffer

Född 1971
Direktör Kvalitet och Miljö/Hållbarhetschef
Jur kand
Anställningsår 2013

Madeleine Raukas

Född 1967
Direktör Trafik och Service
Fil kand Stockholms universitet
Styrelseledamot i Branschföreningen Tågoperatörerna, Trafik i Mälardalen AB, Sveriges Kommunikationer AB och Botniatåg AB
Anställningsår 2012

Helga Baagøe

Född 1963
Direktör Kommunikation
Högskoleexamen kommunikation
Styrelseledamot i Radiotjänst i Kiruna AB
*Anställningsår 2013, anställningen avslutades
11 februari 2015*

Thomas Silbersky

Född 1965
Marknads- och försäljningsdirektör
MBA, Handelshögskolan i Stockholm
Styrelseledamot i Gordin Promotion och
Living Management
Anställningsår 2013

Jens Wigen

Född 1955
Direktör Planering
Fil kand
Anställningsår 2012

Björn Rosell

Född 1962
Direktör IT
Civilingenjör, Civilekonom och MBA
Styrelseledamot i Årsta Runstens
Sportryttare
Anställningsår 2012

Claes Broström

Född 1954
Direktör Fordon
Maskiningenjör/Marknadsekonom
Anställningsår 2006

Revisionsberättelse

TILL ÅRSSTÄMMAN I SJ AB, ORG.NR 556196-1599

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för SJ AB för år 2014 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 56–65. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 51–104.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 56–65. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för SJ AB för år 2014. Vi har även utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 56–65 är upprättad i enlighet med "Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande".

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat enligt ovan är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Stockholm den 24 mars 2015
Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor